

Magyar Producerek Szövetsége

Egyesület javaslatai a magyar közmédia 2030-ig tartó megújításához

1. A közmédia feladata 2030-ban

A közmédia elsődleges feladata a társadalom egészének szolgálata. Ne csupán televíziós és rádiós csatornákat működtessen, hanem mindenki számára hozzáférhető, hiteles közszolgálati tartalomszolgáltató rendszerként legyen jelen a hagyományos és digitális felületeken.

Legfontosabb feladatai:

- hiteles, gyors és ellenőrzött tájékoztatás;
- a magyar kultúra, nyelv és nemzeti emlékezet megőrzése;
- oktatási, tudományos és közérdekű ismeretek közvetítése;
- a társadalmi csoportok, régiók és vélemények arányos bemutatása;
- a gyermekek, családok, idősek és kiszolgáltatott helyzetű emberek támogatása;
- a helyi közösségek, a vidék és a határon túli magyarság láthatóvá tétele;
- válsághelyzetekben gyors és közérthető tájékoztatás;
- a nemzeti audiovizuális archívum megőrzése és hozzáférhetővé tétele.

A közszolgáltatás alapja a szerkesztői függetlenség, a hitelesség, a sokszínűség, az egyenlő hozzáférés és az átlátható működés.

A közmédia társadalmi hasznosságát ne csak nézettséggel mérik. Fontos mutató legyen a közönség bizalma, a fiatalok és idősek elérése, a vidéki tartalmak aránya, az akadálymentesség, a panaszkezelés gyorsasága, valamint a közérdekű és segítő műsorok tényleges használata.

2. Tartalmi hiányok és megőrzendő értékek

A jelenlegi kínálatban nagyobb szerepet kell kapnia:

- a fogyasztóvédelmi, egészségügyi, jogi és pénzügyi tájékoztatásnak;
- a családokat segítő és életvezetési tanácsadásnak;
- az idősek, különösen az egyedül élő idősek problémáinak;
- az online és telefonos csalások elleni védekezésnek;
- a lakhatással, közüzemi ügyekkel, nyugdíjjal és szociális ellátással kapcsolatos információknak;
- a valódi társadalmi vitáknak és az oknyomozó újságírásnak;
- a magyar vidék, a helyi közösségek és a kisebb települések életének;
- a tudományos, technológiai és környezetvédelmi ismeretterjesztésnek;
- az új magyar filmeknek, sorozatoknak, dokumentumfilmeknek és gyermekműsoroknak.

Meg kell őrizni az országos lefedettséget, a rádiózás hagyományát, a kulturális és sportközvetítéseket, a határon túli magyaroknak készülő műsorokat, a gyermekek biztonságos tartalmi környezetét és a gazdag televíziós-rádiós archívumot.

3. A különböző generációk elérése

Az idősebb közönség számára rendszeres, jól követhető műsorokat kell készíteni az alábbi témákban:

- egészségügyi és szociális ellátások;
- nyugdíj, rezsi, banki és biztosítási ügyek;
- betegjogok és fogyasztóvédelem;
- internetes, telefonos és személyes csalások;
- öröklés, végrendelet, gondnokság és időskori jogi kérdések;
- otthoni segítségnyújtás, házi ápolás és bentlakásos ellátás;
- magány, lelki egészség és közösségi lehetőségek;
- digitális eszközök és ügyintézés közérthető használata.

Az egyedül élő idősök számára külön közszolgálati információs program indokolt. Ennek része lehet rendszeres televíziós és rádiós tanácsadó műsor, telefonos információs vonal, egyszerűen használható online felület és helyi segítő szervezetek bemutatása.

A fiatalokat rövid, mobiltelefonra és közösségi platformokra tervezett hírmagyarázatokkal, podcastokkal, ifjúsági sorozatokkal, tudományos és pályaválasztási tartalmakkal lehet elérni.

Nem ugyanazt a műsort kell minden generációnak megmutatni, hanem ugyanazt a közszolgálati értéket kell többféle formában közvetíteni.

4. Helyi közösségek és társadalmi segítségnyújtás

A közmédiának meg kell erősítenie regionális jelenlétét. A helyi szerkesztőségek rendszeresen mutassák be:

- a települési döntéseket és közszolgáltatásokat;
- a helyi egészségügyi és szociális lehetőségeket;
- a családsegítő, gyermekjóléti és idősgondozó szolgáltatásokat;
- a helyi civil és közösségi kezdeményezéseket;
- a közlekedési változásokat és veszélyhelyzeti információkat;
- a vidéki családok, gazdálkodók és vállalkozások mindennapi problémáit.

A közmédia hozzon létre országos, de regionálisan szervezett **Közszolgálati Segítő Klub Hálózatot**. Ez nem hatóságként vagy szociális szolgáltatóként működne, hanem megbízható közösségi tájékoztatást adna arról, hogy egy adott problémával kihez, hová és milyen feltételekkel lehet fordulni. Folyamatos élő kapcsolat a közmédiával, egyes műsorok közös feldolgozása, további megbeszélése.

Kiemelt területei:

- családi és párkapcsolati konfliktusok;
- gyermeknevelési és iskolai problémák;
- idősgondozás;
- adósságkezelés;
- lakhatási nehézségek;

- függőségek;
- családon belüli erőszak;
- egészségügyi és szociális ellátások;
- fogyasztóvédelmi és jogi ügyek.

5. Fogyasztóvédelem és gyakorlati tanácsadás

A közmédia egyik állandó közszolgálati feladata legyen a fogyasztók védelme.

Szükség van napi vagy heti rendszerességgel, könnyen érthető műsorokra az alábbi témákban:

- hibás termékek és szolgáltatások;
- jóállás és szavatosság;
- banki, biztosítási és hitelszerződések;
- közüzemi számlák;
- internetes vásárlás;
- utazási és légitársasági panaszok;
- telefonos és online csalások;
- megtévesztő reklámok;
- egészségügyi termékek és étrend-kiegészítők;
- idős embereket célzó visszaélések.

A műsorok ne csak általános tanácsokat adjanak, hanem valós eseteken keresztül mutassák be a jogérvényesítés útját. Rendszeresen jelenjenek meg fogyasztóvédelmi szakértők, ügyvédek, pénzügyi tanácsadók és hatósági képviselők.

Indokolt egy könnyen megjegyezhető közszolgálati telefonszám és online ügyfélfelirányító felület létrehozása is, amely megmutatja, melyik problémával melyik hatósághoz vagy segítő szervezethez kell fordulni.

6. Kultúra, oktatás és tudomány

A közmédia rendszeresen mutassa be a magyar és az egyetemes kultúra klasszikus és kortárs értékeit, beleértve a vidéki, nemzetiségi és határon túli kulturális életet.

Készüljön több:

- magyar televíziós film és sorozat;
- gyermek- és ifjúsági fikció;
- dokumentumfilm;
- színházi és irodalmi adaptáció;
- tudományos és történelmi ismeretterjesztő műsor;
- fiatal alkotóknak lehetőséget adó produkció.

A kulturális és oktatási műsorokat digitálisan is hozzáférhetővé kell tenni, az iskolai és otthoni felhasználást segítő kiegészítő anyagokkal.

7. A társadalom reprezentációja

A közmédiának a társadalom teljes valóságát kell bemutatnia. A kisebbségi, vallási, fogyatékkal élő, hátrányos helyzetű és idős emberek ne csak ünnepi vagy problémaközpontú műsorokban jelenjenek meg, hanem a hétköznapi élet természetes szereplőiként.

Különösen fontos:

- az érintettek saját hangjának megjelenése;
- a vidéki és szegényebb térségek valóságának bemutatása;
- a feliratozás, jelnyelvi tolmácsolás és audionarráció;
- a sztereotípiák kerülése;
- az egyedül élő és gondozásra szoruló idősök helyzetének rendszeres bemutatása;
- a társadalmi problémák mellett a működő megoldások és jó példák ismertetése.

8. Digitális platformok és archívum

A lineáris televízió és rádió továbbra is fontos, különösen az idősebb és kevésbé digitális közönség számára. Emellett szükség van korszerű, egyszerűen használható online és mobilfelületekre.

A saját digitális szolgáltatás tartalmazza:

- az élő adásokat és a visszanézhető műsorokat;
- podcastokat és rövid magyarázó tartalmakat;
- közérdekű útmutatókat;
- fogyasztóvédelmi, egészségügyi és szociális információkat;
- kereshető archívumot;
- feliratokat, átiratokat és akadálymentes változatokat.

A közösségi média az elérés eszköze legyen, de a közmédia ne váljon külső platformoktól függővé.

Az archívumot digitalizálni, kereshetővé és a jogi lehetőségek szerint széles körben hozzáférhetővé kell tenni. A mesterséges intelligencia segítheti az átírást, feliratozást, fordítást és katalogizálást, de alkalmazását emberi ellenőrzéshez és egyértelmű jelöléshez kell kötni.

9. Együttműködés más médiaszereplőkkel

A közmédia működjön együtt helyi médiumokkal, független gyártókkal, oktatási és kulturális intézményekkel, kutatóhelyekkel és civil szervezetekkel.

Nyílt és átlátható pályázatokkal vonjon be külső gyártókat:

- magyar filmek és sorozatok;
- gyermekműsorok;
- dokumentumfilmek;
- regionális tartalmak;
- fogyasztóvédelmi és társadalmi tanácsadó programok;
- oktatási és tudományos műsorok készítésébe.

Egyértelműen el kell határolódnia a pártpolitikai kommunikációtól, a burkolt reklámtól, a nem átlátható támogatásoktól és a piaci versenyt torzító működéstől.

10. Kiemelt intézkedések 2030-ig

1. Független és átlátható szerkesztői működés kialakítása.
2. Regionális szerkesztőségi hálózat megerősítése.
3. Országos fogyasztóvédelmi műsor- és információs rendszer létrehozása.
4. Külön program indítása az egyedül élő idősök tájékoztatására és támogatására.
5. Rendszeres családsegítő, jogi, egészségügyi és életvezetési tanácsadó műsorok készítése.
6. Könnyen elérhető telefonos és digitális közszolgálati ügyfélirányító szolgáltatás kialakítása.
7. Több magyar film, sorozat, dokumentumfilm és gyermekprodukció gyártása.
8. Az archívum digitalizálása és szélesebb körű hozzáférhetővé tétele.
9. A fiatalok elérésére önálló digitális tartalomstratégia kidolgozása.
10. Évente nyilvános közszolgálati hatásjelentés készítése.

Összegzés

A megújított közmédia ne csak híreket és műsorokat közvetítsen, hanem a mindennapi életben használható segítséget is nyújtson. Kiemelt felelőssége van azok iránt, akik életkoruk, egészségi állapotuk, lakóhelyük vagy családi helyzetük miatt nehezebben jutnak megbízható információhoz.

A közmédia társadalmi értékét az mutatja meg, hogy képes-e biztonságot, eligazodást, kulturális élményt és gyakorlati segítséget nyújtani minden állampolgárnak, különösen az idősöknek, az egyedül élőknek és a támogatásra szoruló családoknak.

2026.08.03.

Dr. Nagy Endre Árpád

elnök

Magyar Producerek Szövetsége Egyesület